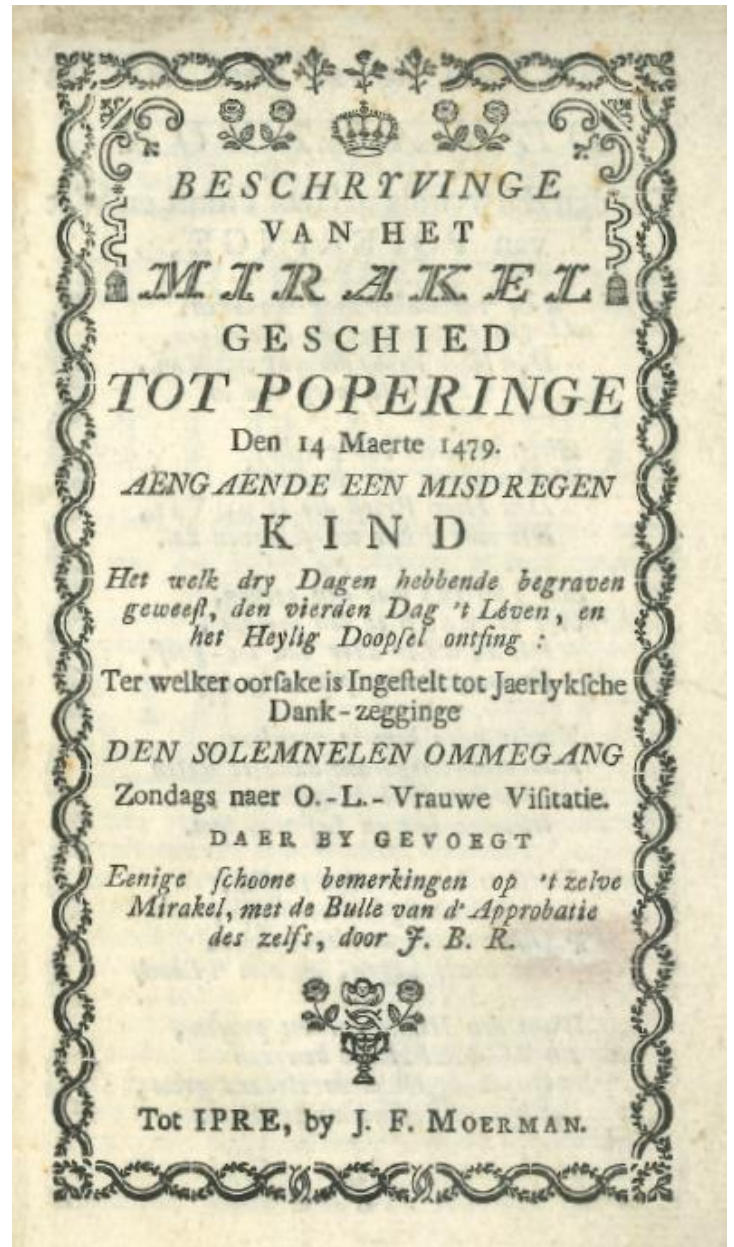

J.B.R. Jan Bartholomeus Roens
Er zit dus een 'gehavend' exemplaar in het
SAP – AFL – nummer 6 en we kregen ook
een lopie van het boekje uit het Magazijn van
'De Munt' te Roeselare

D E N A U T E U R

Tot den Eerweirdigen Heer Prooft en Wet
van P O P E R I N G E ,

*A*ls 't Mirakel hoog verheven,
Wierd bevestigd en beschréven,
Den Heer Prooft die was DU VAL,
Die 't bezorgde meest van al.

*A*ls 't Mirakel van gelyke
Werd verciert met Rhétoryke,
Den Heer Prooft die is DU VAL,
Die men d'Eer toe-schryven zal.

*S*ire JAQUES was den eersten,
Sire GERARD is den meesten,
Die ik d'Eer daer van toe-geef,
En wensch dat hy eeuwig leef.

*Z*onder naer hem te vergéten
Van eens-weegs ook dank te weten
Aen het Edel Magistraet,
Wie ook Eer en Lof toe-slaet.

*N*u sy 't stuk ter dége treffen,
En 't Mirakel gaen verheffen,
Op een Wagen Triumphant,
Tot Stads zégen, en van 't Land.

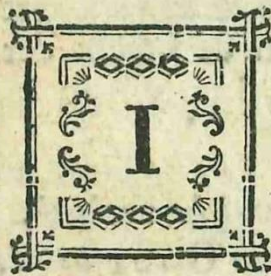
*W*ant den Hemel zal het pryzén,
En M A R I A zal bewyzen
Ons haer Hulp' en Bystand groot,
Soo in 't Léven, als in Dood.

KORT-BEGRYP
VAN HET
MIRAKEL.

*In 't kort is hier 't begryp dat 't heel Mirakel raekt;
En mits het korter is, daerom te meer vermaekt.*

N 't Jaer 1479, den elfften Maerte, wésende Zondag, d'Huyfvrauwe van *Rassoen van Hove*, met naem *Faquemyne Baiaert*, baerde een misdregen dood Kind, 't welk ongedoopt in 't Hof achter 't Huys van zyn Ouders wierd begraëven : 's Woenstdags tuffchen vyf en ses uren 's morgens, is het ontgraven ten verfoeke van zyne Ouders, door zéker Godt-vreesfende Dochter genaemt *Pieternelle Turlin*, die lévende buyten Hauwelyk, onder de Maegden geacht wierd; hebbende ook belofte gedaen van zéven Jaeren lang geen hemde te draegen, nog op pluymen-bedde te slaepen, indien 't voorzeide Kind 't léven en het Heylig Doopsel mogte bekomen. GODT verhoorde de belofte, 't ontgraven Kind betoonde lévens-teekenen, soo door roodheyd der lippen, als openinge der oogen en andersints; zulks dat men zeide 't zelve te léven. Het wierd gedraegen door de Vroede-vrauwe na de Prochie-Kerke van *Sint Jan* tot POPERINGE: Vertoonde aldaer noch meer teekenen van léven

(namentlyk door bloed - latinge uyt den Navel, openinge der handen , en uyt - berstinge des sweets) liggende voor den Autaer van Onse - Lieve - Vrouwe , meer dan een ure voor het Gedoopt wierd . Daer naer is , als voor zéker lévende , Gedoopt van den Vice - Pastor der zelve Kerke , Heer *Theodorus Roene* , en wierd genaemt JACOBUS : wézende over de Vonte gehéven van véle omstaende Prochianen , zoo Mans als Vrouwen . Na 't Huys van syn Ouders wéderom gedragen , heeft ontrent een ure voor 't vyer liggende , geleest ; zweetende zoo uyt het voor - hoofd , als andere deelen zyns Lichaems : Eyndelyk veranderde van koleur , en swart wordende , heeft zynen geest gegéven , en wierd begraven voor den Autaer .

Alle het welk , en yder deel in 't bezonder , is na wettelyke informatie bevestigt geweest by zéven - endertig ge - eede Getuygen : naer dien by affirmatie der Naturalisten , Godts en Rechts - geleerde verklaert was , gelyke daden te wézen buyten de kracht der nature .

*Dat POP'RING zegenpraelt , zig jarelyks verblyd ,
'T is om dit wonder Werk dat 't Lof aen GODT belyd .*

BEMERKINGEN

*Op eenige Omftandigheden van het vooren-ftaende
Mirakel.*

Alvooren komt hier in confideratie 't groot geloof, en de vafte hope der Ouders van 't gemelde Kind, namentlyk van de Moeder, welke niet iégenftaende dat haer Kindeken alreede dry dagen dood en begraven was : éven - wel, 'k en weet niet door welke inwendige beroeringe des geeft betrouwende, dat het zelve door GODTS kracht, en de voorfprake van zyne gebenedyde Moeder het Léven en Doopsel zoude bekomen.

Ons Godt, ô Mensch! vermag het al :

Wie is't die hem niet bidden zal ?

Tot dies, bemerkt in de belofte by de Godtvreezende Dochter *Pieternelle Turlin* gedaen, hoe krachtig dat zyn de goede beloften, gevoegt met kastydinge des vleefch; en hoe dienftig ten einde van GODTS weldaden te verkrygen.

Gedaen' Belofte, en 's Lichaems pyn,

Helpt, om van Godt verhoort te zyn.

Daer-en-boven, men kan klaerlyk bevroeden dat 't kleyn Kind met geen ander opzicht voor den Auctaer van de Moeder GODTS MARIA is geleyt geweest, dan om de voor-fprake van de Moeder by haeren Zoon voor dit kleyn Zoonken te verzoeken.

Om te verkrygen by den Zoon,

Doet uw Gebed voor 's Moeders Troon.

Noteert ook 't voorzichtig beleyd van den zeer Eerweirdigen Heer Déken en Vicaris Generael des Bifdom van *Terouanen* (onder wiens geeftelyk gebied aldan ftond de Stad van *POPERINGE*) over - mits dat'er

als noch geen Bisschop tot *Ipre* was (die eerst gestelt is in 't Jaer 1561) uytmuntende de zelve voorzichtigheyt daer in, dat hy het gevoelen en oordeel der Naturalisten (die ervaren zyn in 't wézen, uyt-werkingen en kracht der Naturelyke dingen) als - méde 't gonne van Theologanten en Rechts-geleerde (die verstaen hoe een zake dient gevérifieert te worden) heeft doen onder-zoeken en neirstelyk examinéren, op dat'er niet ontbreken en zoude in t'onder-richten van zulk een ongehoort wonderbaer stuk.

*'Tis waer, en 't spreek-woord gaet gewis :
Elk in syn Konst geloofbaer is.*

De Naturalisten hebben geoordeelt, en dat met goed fundament, dusdanig werk te wézen buyten de kracht der nature, wel verstaende, dat een nieuw-geboren Kind in d'aerde dry dagen en dry geheele nachten zoude begraven zyn, en lévende blyven. Hebbende van gelyke déze, namentlyk Godts en Rechts-geleerde, met volle kennisse van zaken bevonden en gedeclareert, hun-lieden (den rechten meer als om genoegen) gebléken te zyn, dat het factum, met allen en elken van zyne circumstantien en spécien waerachtelyk en effectivelyk was gebeurt, zonder fraude, dol, arglist, suppositie, collusie, of circumventie van iemant, wie het zoude mogen wézen, déze geschiedenisse eenigfins in deele of geheele, directelyk of indirectelyk aengaende.

*Weest voorsichtig in uw' zaken,
Om in geen bedrog te raken.*

Wat zegt gy nu, gy-lieden alle, die niet en wilt de MOEDER GODTS, en andere zyne Heyligen eeren en aen-roepen? daer-by méde dusdanige beloften, als te wéten: van vrywilligelyf-kastydinge (en déze ook) verachtende? Wat zegt gy nu? Ziet het Kind word voor den Autaer van de Heylige MAEGD gebragt, is dat niet om haer by-stand te verzoeken? Daer word belofte voor hem gedaen: de belofte krygt effect; 't Kind het Léven. Is dit geen bewys van goeden en wel-behagelyken Godts-dienst.

Het is een preuf der ware Kerk,

Als men daer ziet zoo wonder werk.

Dient ook (en dat principalyk) regard genomen te worden op de sterke preuve van dit Mirakel : wé- zende 't zelve bevestigt, niet met twee of dry getuy- gen (hoe-wel in den mond van twee of dry alle woord bestaen, volgens de getuygenisse des Heeren in het Evangelie) maer met zéven-en-dertig word dit Mirakel geprobeert, allegader onwéderleggelyke Persoonen, solemnélyk in eede gestelt, na 't uyt- wyzen van de Bulle daer af zynde.

Zal men geen gelove geven,

Aen getuygen dertig-zéven?

Welk beleyd is geschied door de voorzienigheyt GODTS, op dat'er in toe-komende tyden niemant ontkennen of loochenen zoude den inhoud van 't fait, dat is : de zake in die wyze en maniere, als ge-ëx- presseert staet, te wézen geschied; gelyker-wys naer date veelder-ley gevonden worden die zulk-danige Mirakelen (als consuys noyt geschied, en by dien fabuleus, met loocheninge en ontkenntenis verwor- pen; ja voor vercieringen en droomen uyt-schelden. Zeer voorzigtelyk dan heeft den vermelden Heer Vicaris Generael, met zyn by-wézende Assistenten, alle mannen van verstande (namentlyk zynen Secrétaris, Syndic, Appariteurs en Notarissen public) daer in voorkomen by middel van zoo exacte récherche of onder-zoek; en zoo duydelyke expressie van den geheelen handel, met alle behoorelyke omstandigheden van het stuk, waer door men de partie kan den mond stoppen.

Neemt voor de kwael tégen-fenyn,

'T word tot het kwaed goe medecyn.

Aenschauwt ook en bemerkt den grooten glans van het voorschreven Mirakel; aengesien dat'er tot onder- zoek van 't gonne dat deshalven gepasseert was, om 't recht bedied van dies te wéten, en volkomen bescheed daer af te hebben, het heeft belieft aen dry van de voornaemste geestelyke Persoonagien van dit

quartier aldaer present te wézen : namentlyk aen eenen Eerweirdigen Heer Biffchop, en twee uyt-heimsche zeer Eerweirdige Heeren Prooften (behalvens een derden Heer Prooft, die was den gonnen van déze Stad (d'uyt-heimsche waeren : den Heer Prooft van *Sint Maertens* tot *Ipre*, en den Heer Prooft van *Voormezeele* buyten *Ipre*, alfnu voerende den tytel van Abt of Prélaet. Hebbende déze dry uyt-némende getuygen, hun-lieden in 't beschryven van het voorsyde Mirakel tegenwoordig gevonden, boven noch een groote menigte van aldaer by-staende Volk, tot alle het gonne voorschreven, geroepen en gebéden, na het uytwyzen der Bulle, zulks breeder mentie makende.

Om dit wonder te vereeren,

Ziet hier komen groote Heeren.

Eyndelinge, aen-merkt en looft den Godtvruchtigen yver van de geestelyke en wérellyke Overheyt der Stéde van *POPERINGE*, eenzamentlyk Conspirérende, zoo tot de verbreydinge des Goddelyken Lof, als-méde van d'eere zynder glorieuse Moeder, door wiens intercessie en voorspraeke (als dankelyk ontfangen hebben d'Offerhande van dit Kind voor haren Antaer gepresenteert) zulk een vermaerd Mirakel in de Parochiale-kerke van *Sint Jans* gebeurt is : Looft, zeg ik, dézen heyligen Drift en Devotie in 't vervolgen van d'Approbatie des voorschreven Mirakel.

Den Heere Prooft en 't Magistraet,

Zy Lof en Prys voor déze daet.

X BYVOEGSEL.

T'Zédert de date van het voorschreven Mirakel, zynder noch véle andere wonderbare dingen gebeurt door d'aen-roepinge van *ONZE-LIEVE-VRAUWE* van *Sint Jans* tot *POPERINGE* (die aldaer uyt-némende zeer geviert word.) Daer zyn

ook aen de behoeftige menschen véle schoone welda-
den gejoint, zoo de ménigvuldige dank-teekenen
(als wéder-jonsten van Dank-zeggingen aldaer op-
gedragen) openbarelyk te kennen géven. Edoch!
gelykerwys de klaerblinkende Zonne niet en laet by
dage 't minder licht der Sterren verschynen, hoe-wel
déze éven by dage als by nachte licht géven; alzo
van gelyke, om den grooten luister van het vooren
verhaelde Mirakel, zoo en wordender ontallyke an-
dere beneficien niet ten voorschyn gebragt.

Alwaer de Zon haer Straelen schiet,

Het Sterren-licht is als te niet.

Niet konnende nochtans den Schryver dézes langer
verholen houden een merkelyk weldaet aen syn Per-
soon gebeurt in 't midden van de Zee, in een zeer
gevarelyke plaetse met leeg water, te wéten op de
Peirde-markt tusschen *Sluys* en *Vlissinge*, op den 16
Junii 1675, ontrent den dry uren naer middag: 'tis
zoo, dat het Schip wierd verscheyde keeren tégen
de zand-platen geweldelyk aengestooten; het Zeyl
vloog voor de wind; 't Roer was door de zand-
platen uyt-gehéven; den Stier-maet de Lépel en
hope op-gévende, déde (soo hy méynde) syn leste
gebed. Den zelven by my gevraegt zynde, of wy
daer vergaen en zoo sterven moesten? Antwoorde
my: Och ja!

Hoe klopt het hert; hoe styft het bloed?

Als men zig vind daer 't gaet voor goed?

Ik verklare alsdan naest GODT myn toevlucht ge-
nomen te hebben met inniger herte tot ONZE-LIEVE-
VRAUWE van *Sint Fans*, dat ik ter zelve wyze in-
wendig vertrooft en versterkt wierd, en hielp 't Zeyl
intrekken en aen de Mast binden. Korts daer naer
't Schip wierd uyt d'ondiepten (ik weet niet hoe)
gedréven; 't Roer ingestelt; wy verlost uyt zulk
groot gevaer des doods, en uyt zoo-danige plaetse
vol perykels, dat de gonne dies kennisse hebben,
zeiden: dat wy gepasseert waren door d'ooge van
een naelde. O gelukkige verlossinge! ô groot weldaet

des Heeren! en naest hem, (wie alleen d'opperste eere en eerlykheyt toe t'eygenen is) naektelyk hulpe en bezonderen bystand van ONZE-LIEVE-VRAUWE van *Sint Jans*, die het gebed van haren onweirdigen dienaer, by haren Lieven Zoon ontwyffelyk heeft doen verhooren.

Zonder 't licht van d'ees Zee-Sterre,

'Twas gedaen; ik waer al verre.

Dat d'anders-gezinde zulk ontkomen uyt perykel en gevaer des doods, toe-schryven den loop der nature, of het geluk, zoo 'thun invalt en gelieft; ik voor my, houde en bekenne het zelve voor een groot weldaed door de Goddelyke genade verkrégen, naer aen-roepinge van de Heylige Maegd, tot wiens eere ik ook ten zelven tyde beloofde, immers nam voor my, iet merkelyks te doen: ten welken opzicht, tot kwyttinge van myn schuld, hebbe my begéven om 't in-houd dézer te beschryven, boven 't voorgemelde Mirakel in Latynschen Rym, op dat door de geheele wêreld gelézen, verstaen, en bekent worde zulk groot wonder werk des Heeren, tot Lof en dienst van zyne gebenedyde Moeder MARIA, in de voorzeide Kerke van *Sint Jans* tot POPERINGE, tot wiens dienst ik alle behoefstige uyt'er herten begroete.

Komt hier Zieke, komt hier Kranke;

Komt hier Kreupele; komt hier Manke;

Komt hier Doove, komt hier Blind;

'Tder-een zyn Hulp' hier vind.

Zeer schoon en ménigvuldig zyn de werken der bermhertigheyt, die den Heere door de voorsprake van zyne gebenedyde Moeder aldaer is doende. Zult gy na-laten van tot de zelve in uwen nood om troost te komen? Och neen! Komt daer na toe; komt al wie gy zyt.

Komt oud, komt jong, komt vrouw, komt man,

Na ONZE-VRAUWE van Sint Jan:

Zyt gy in druk, zyt gy in pyn,

MARIA zal u troostig zyn.

Betrouwt naest GODT, op haer: MARIA de Hulpe

der Christenen, kan en pleegt behulpig te wézen. En mistrauw't niet om uwe mildaden wille. MARIA den Toe-vlucht der Zondaren, is Moeder der Genade. Bid GODT door hare verdiensten, met betrouwen. MARIA die getrouwe Maegd, zal verwerven by haren Zoon, 't gonne u zalig zal wézen.

Zy is't, naest Godt, die 't leven gaf

Aen een dood Kindeken in 't Graf,

Daer het dry dagen had gelégen :

Dan wierd 't Gedoopt, ô wonder zégen !

Twyffelt gy nog daer aen? Leeft dit groot Mirakel : Let op de bemerkings daer by gevoegt; by dien middel betrouw ik, dat gy niet min in het geloof versterkt, als door hope verwekt, in de liefde GODTS en Dévotie tot de Heylige Maegd MARIA, zult ontféken worden.

Wilt gy hier van breeder bescheyd?

In 't Boekxken staet het vol beleyd,

Waer uyt men klaerheyt zult bemerken,

Dat uw Gelove zal versterken.

B U L L E T T E.

JOANNES MONYSSAERT, Déken en Vicaris Generael der Kerke van *Terouanen*, gedeputeert van den Heyligen Apostolyken Stoel, aen alle en eeniegelyk die déze tégenwoordige zullen zien, ZALIGHEYT IN DEN HEER. Alzoo onlangs zoo van wégen des Eerweirdig Heere, Mynheer *Jacobus du Val*, Religieus van *Sint Bertins* Klooster, Prooft; als van wégen den Bailliu, Amman ende Schépenen der Stéde van POPERINGE, des Bisdom van *Terouanen*, ons aenbrengende en verzékerende dat een Kind van zéker gehouwe Persoonen, te wéten : van *Rassoen van Hove* en *Faquemyne Baiaert* zyne Huys-vrauwe, in 't Hof van de voorschréven Ouders in ongewyde aerde dry dagen hadde begraven geweest als ongedoopt en

misdrégen , Mirakeleufelyk door Godts schickinge
 het Léven heeft verkrégen naer dat het uyt d'aerde ,
 zoo door het bidden des zelfs Kinds Moeder als andere
 goede Perfoonen , den vierden dag getrokken wierd ,
 en dat in de tégenwoordigheyt zoo van Mans als
 Vrouwen der zelve Prochie (die het voorschréven
 Kind van de Vonte waren heffende) het Heylig Sa-
 crament des Doopsels heeft verkrégen ; behoorelyk en
 instantelyk verzocht is geweest , dat wy van alles in
 't bezonder ware informatie zouden beleeden ; en by
 zoo verre als alles by ons waerachtig bevonden wierd ,
 dat wy het zelve door de macht des Eerweirdig Va-
 der in CHRISTO , den Heer Biffchop van *Terouanen* ,
 ons door d'autoriteyt des Apostolyken Stoel , in zyn
 absentie gecommitteert , zouden geweirdigen en wil-
 len approbéren. DOEN TE WETEN , dat Wy (niet
 alleen zoo zeer geneygt door d'instantie en begeirte
 van den voor-noemden Prooft , Bailliu , Amman en
 Schépenen voor-schreven , als willende ons waerach-
 telyk informéren) in de voorschréven Plaetse en Stéde
 van POPERINGE , zyn gekomen in het Jaer duyft vier-
 hondert tachtig , den twaelfsten Maerte , met ons
 roepende den Eerweirdigen Man , Meester *Fan van
 de Fonteyne* , Syndic des Bisdóm van *Terouanen* , en
 d'onderschreven Notarissen : en op den derthiensten ,
 veerthiensten en vyfthiensten dagen der zelve maend
 Maerte , van en op alle het voorschréven , en van alle
 hunne omstandigheden hebben wy verscheyde getuy-
 gen tot getal van zéven - en - dertig ondervraegt , ge-
 hoort en ge-examineert , hun - lieden Eeden alvooren
 op Godts Heylig Evangelie voor ons gepréteert , en
 by ons ontfangen zynde , en elks zeggen en getuy-
 genissen , hebben wy by twee onze getrouwde Nota-
 rissen doen en bevolen by geschrifte te stellen. Noch-
 tans om dat Wy , zoo door het zeggen en verklaren
 van déze getuygen , als door het aen - brengen en ver-
 zekerheyt der Naturalisten , Theologanten , en Rechts-
 geleerde (met de welke wy ons op alle het voor-
 schréven hebben beraden) déze zake mirakeleufelyk

en boven naturelyk, niet door menschelyke wéten-
 schap, maer door het aen-roepen der hulpe Godts,
 en zyne glorieuse Moeder de Maegd M A R I A, be-
 vonden hebben te wézen geschied. Zoo hebben Wy
 goed gevonden door déze tégenwoordige, 't Mirakel
 uyt te leggen, en declaréren waerachtig te wezen
 het gonne hier naer volgt, 'te wéten : Dat de voor-
 schréven *Jaquemyne*, Huys-vrauwe van den voor-
 noemden *Rassoën*, Zondags den elfsten Maerte des
 Jaers 1479. gebaert heeft een misdregeen Zoonken,
 't welk in zéker Hof, des huys der voor-schréven Ou-
 ders begraven is geweest, en des Woensdags daer
 naer, het welk was den veerthiensten der zelve maend,
 tusschen den vyf en zes uren des morgens, ter be-
 geirte der Ouders van het zelve Kind, ontgraven
 wierd door *Pieternelle Turlin*, de welke was een
 zuyvere en eerlyke Vrouws-Persoon, die noyt ge-
 houwelykt hadde geweest, maer altyd onder de
 Maegden geacht : de welke ook, op dat het voor-
 zeide Kind zoude mogen Léven en Gedoopt worden,
 haer door expresse beloften hadde verbonden van
 zéven Jaren geen hemde te dragen, noch op Pluymen
 bedde te slapen. En om dat zoo door de roodigheyt
 der lippen, als openinge der oogen, en andere waer-
 achtige bewyzingen en teekenen, het voor-noemde
 Kind wierd gezeid te Léven, is door de Vroede-
 vrouwe na *Sint Jans* Kerke der zelve Stéde van
 P O P E R I N G E gedragen geweest; en voor zyn Doopsel
 heeft het ander-mael verscheyde teekenen van Léven
 getoont, zoo door bloed-latinge uyt den Navel, als
 door openinge der oogen, uytstékinge der handen,
 en zweet-stortinge. In de zelve Kerke van *Sint Jan*,
 voor den Autaer der Heylige Maegd M A R I A
 (daer het den tyd van éen ure of meer voor zyn
 Doopsel heeft gelégen) is eyndelyk door Heer *Theo-
 dorus Roene*, Priester en Onder-Pastor der zelve *Sint
 Jans* Kerke, Gedoopt geweest, en was genaemt
 J A C O B U S; en wierd van véle Prochianen der zelve
 plaetsé over de Vonte gehéven : En na 't huys zynder

Ouders wéderom gedragen, heeft ontrent een ure voor het vyer liggende, geleeft; zweetende zoo uyt het voor-hoofd, als andere deelen des lichaems; en ten lesten veranderende van koleur, en swart wordende, heeft zyn Geest gegeven. Alle welke dingen, en elk zonderlinge, zoo die Mirakeleuselyk (als gezaid is) geschied zyn, hebben Wy door de gewoonlyke macht des voor-schréven Eerweirdig Vader in CHRISTO, Ons in zyn af-wézen door de Apostolyke autoriteyt gecommitteert ter Eere des Almogenden GODT, en zyne glorieuse Moeder de Maegd MARIA, het zelve voor Mirakel geprézen, bevestigt en gehouden; pryzen, bevestigen en houden door déze tégenwoordige; Décréteeren en verklaren dat Wy het voor zulks begeiren gehouden en geacht te hebben, begeirende en gebiedende dat dit door den in-houd dézer tégenwoordige ter Eere GODTS, en der Alderheyligste Maegd MARIA, en tot vermeerderinge der Goddelyken Dienst in de voor-schréven Kerke, tot kennisse der Naer-komelingen gerake. En op dat voor zulk weldaet d'Alder-heyligste Maegd MARIA gelôft en gedankt worde, en tot eeuwige gedachtenisse dézer Daed, hebben Wy in-gefelt ten verzoeke van de voor-schréven Prooft, Bailliu, Amman en Schépenen, en door de voor-zeide macht toe-gelaten alle Jaren Zondags naer den Feest-dag van Onze-Lieve-Vrouwe Visitatie, Solemnéle Proceffie gedaen en geviert te worden; in de welke, voor het Celebréren der Solemnéle Misse, in de voor-zeide Stad van POPERINGE, 't voor-noemde Mirakel Gepredikt en uyt-geleyt worde door een bekwaem Man, die het hun believen zal te verkiesen; behoudens nochtans dat hy den Heer van *Terouanen* (dat is den Bisschop) zy gepresenteert, en van den zelve geadmitteert en ontfangen; die (door d'autoriteyt van den zelve Heer van *Terouanen*, of zyne Stadhouders) *AFLAET VAN VEERTIG DAGEN* verleent. In alle welke voor-schréven en elk deel in 't bezonder, geloof en getuygenisse, hebben Wy

déze Letteren doen maken, en door den onder-schréven Notaris public, Schryver dufdaniger zaken en onzen Secrétaris op de Voude doen teekenen, en door 'taen-hangen van onzen ronden Zégel (den welken Wy in zoo-danige zaken gebruyken) doen verzékeren, in het Jaer Ons-Heere duyft vier-hondert een-en-tachentig, in de veerthienste Indictie, op den twaelften dag van Wey-maend, in 't thienste Jaer des Pauzdom van onzen Alder-heylygften Vader in CHRISTO onzes Heers, Heer SIXTUS, door de Goddelyke voor-zienigheyt den vierden Paus van dien Naem : in de tégenwoordigheyt van d'Eerweirdige in CHRISTO, en Vénéable Vaders, de Heeren, den Biffchop van *Julia*, en de Proofsten van *Sint Martinus tot Ipre*, en van *Voormezeele*; *Hendrick Colet*, Notaris, en *Jooz Hultin*, Appariteur des Hof van *Terouanen*, en van een groote ménigte omftaende Volk, tot alle het gonne voor-schréven, geroepen en gebéden.

Bet-néder staet : en om dat ik *Jan de Quarmon*t, Klerk des Bifdoms van *Doornyk*, en door de *Heylige Apostolyke en Keyferfche Autoriteyt*; mitsgaders van d'Eerweirdige Biffchoppen van *Terouanen* en *Doornyk*, openbaer gefworen Notaris, in de voor-schréven informatie, of verklaringe en onder-vraginge der getuygen des verhaelde Mirakel; als-ook in het Décreet der tégenwoordige Brieven, en in d'andere voor-zeide zaken doen zy (zoo voor-schréven staet) door den voor-noemden Heer Déken en Vicaris gedaen en volbragt wierden, met d'andere voornoemde getuygen tégenwoordig en in perfoone hebbe geweest, en al het zelve aldus hebbe zien gefchieden, géweten en gehoord : over-zulks heb ik déze tégenwoordige Brieven of tégenwoordig Instrument, dufdanig Mirakel inhoudende, door Bevel des voor-schréven Heeren Déken en Vicaris, en eens-weegs met aenhangen zyns Zégel, met myn gewoonelyk Hand-teeken en Naem geteekent en onder-schréven tot geloof en getuygeniffe van al het gonne voor-zeid

aenzocht, en gevraegt. En was onderteekent, *Quar-*
mont. En in Voude, door den Heer *Vicaris Top* :
 daer by eenige hand-schriften.

Vidit & Approbavit,

P. VANDER MEERSCH, *Can. Grad.*

MIRACLE

D'un Enfant mort-né, le quatrieme Jour
 Ressuscité, & Baptisé à POPERINGUE
 en Flandres.

*L*E Dimanche onzième Mars de l'Année 1479,
 Jaquemyne Baiaert, femme de Rassoën van
 Hove, accoucha avant terme d'un Fils mort, lequel on
 enterra dans une cour de la maison de ses Pere &
 Mere. Ceux-ci par pressentiment de ce qui arriva dé-
 puis, souhaitèrent que leur Enfant fut déterré. Pour
 à quoi parvenir, ils prièrent la nommée Pieternelle
 Turlin, Fille dévote, & de bonnes mœurs; laquelle
 accepta volontiers de leur faire ce plaisir: mais au-
 paravant que de mettre ledit Enfant hors de terre, fit
 un vœu à Notre-Seigneur, que si ledit Enfant pouvoit
 recevoir le Sacrement de Baptême, elle s'obligeoit l'es-
 pace de sept années, de ne point porter sur son corps
 de chemise, & de coucher sur la dure. Et de fait, il
 semble que le Seigneur ait voulu exaucer les vœux &
 prières de cette Fille; car le Mercredi ensuivant 14
 dudit mois, ladite Pieternelle Turlin déterra l'Enfant,
 & fut très-surprise de lui voir les yeux ouverts, & les
 lèvres vermeilles: dont elle soupçonna qu'il vivoit, &

étoit en état de recevoir le Baptême : Pourquoi il fut résolu, qu'il seroit porté par la Sage-Femme dans l'Eglise Paroissiale de S. Jean, & exposé devant l'Autel de la Sainte Vierge, où il resta plus d'une heure de tems, donnant plusieurs marques infaillibles qu'il étoit vivant, puis qu'il sortit de son Nombril beaucoup de sang, de son corps une abondance de sueur : & de plus, tendoit les mains. Les signes de vie si remarquables, obligèrent le Peuple y présent, de demander pour cet Enfant le Sacrement de Baptême, qui lui fut administré par Mr. Theodore Roene, Vicair de ladite Eglise, & fut nommé JÂQUES. Eut pour Parains & Marains plusieurs Personnes de ladite Paroisse, selon la coûtume de ce tems.

Après laquelle Cérémonie l'Enfant fut conduit en la maison des ses Pere & Mere, accompagné d'un grand concours de Peuple, & posé devant le feu environ une heure, durant laquelle il lui sortit encore de son corps une grande sueur; puis changea de couleur, & devenant noir, expira; comme s'il n'avoit donné des marques de vie, que pour être régénéré dans la grace. Il fut enseveli devant l'Autel de la Sainte Vierge, en ladite Eglise de S. Jean. Ce présent Miracle fut approuvé dans les formes par l'autorité de Monseigneur l'Evêque de Terouane, le 12 Juin 1481, & donna occasion à la Procession Annuelle de POPERINGUE, qui fut ordonnée en vûe dudit Miracle le premier Dimanche après la Fête de la Visitation de la Sainte Vierge; comme de tout ce que-dessus, il appert plus amplement dans la Bulle sur ce sujet émanée.

L I E D E K E N
V A N H E T
M I R A K E L

Geschied binnen P O P E R I N G E den
14 Maerte 1479.

I.

H E E R G O D T wiens groote daden
'T verstand te boven gaen
Fonteyne der genaden
Jont dat ik mag bestaen
In 't kort een Rym te Dichten
Al ben ik groef van stof
Wilt myn zinnen verlichten
'T werd tot uw' Moeders Lof.

II.

Als men schreef duyft vier-hondert
Tzéventig négen Jaer
Was P O P E R I N G ' verwondert
Over 't Mirakel klaer
Doen aen *Rassoen van Hove*
Faquemyne Baiaert
Zyn Vrouw sterk in 't geloove
Een jongen Zone baert.

III.

Dit Kind zeer zwak van léden
Ongedoopt zynde, stierf
Maer door véle gebéden
’T léven weërom verwierf
Naer dat het nu dry dagen
In ’t Hof zyns Ouders lag
Begraven, als mis-dragen
Noch Zon of Maen en zag.

IV.

De Moeder vol betrauwen
Op GODTS Bermhertigheyt
Ook ander Mans en Vrouwen
Tot zynen dienst bereyt
Door voor-spraek van MARIE
Die ’s wérelts léven gaf
Bidden en krygen blye
’S Kinds léven in het graf.

V.

Daer uyt wierd het gehéven
Van *Pieterneel Turlin*
Een Dochter goed van léven
Die om ’s Kinds Ziel gewin
Zoo ’t léven mogt verwerven
Beloofde zéven jaer
Hemd’ ende bedd’ te derven
Goede beloft voorwaer.

VI.

Het Kind ter zéker stonden
(ô Werk van GODT gevrocht!)
Ontgraven, wierd bevonden
Levende, en gebrogt

Door Vroe-vrouw na de Kerke
Der Prochie van *Sint Fans*
Met Lof-zang voor den werke
Van Vrouwen ende Mans.

VII.

Het Volk kwam daer by hoopen
Om dit wonder t'aensien
Als men dit Kind ging Doopen
Wie kan de vreugd bedien
De Klokken mogten luyden
En beyaerden accoord
En over-luyd beduyden
'T Mirakel noyt gehoort.

VIII.

Het was voor goed te doene
Als den Onder-Pastor
Heer *Theodorus Roene*
Het Kind Doopt' in den Choor
Voor 't weirdig Beeld verhéven
Van *MARIAS* Autaer
Den Naem *JAQUES* gegeven
Is hem geweest aldaer.

IX.

Als 't Zoonken had ontfangen
Naem en Doopsel toe-dien
De Moeder met verlangen
Wenscht om haer Kind te zien
Dus wierd 't na huys gedragen
En zweetende geleyt
Voor 't vyer alzo 't veel zagen
Is uyt 't léven gescheyd.

X.

In d'Heylig' Aerd' begraven
Wierd dit gelukkig Kind
'T is in behouden Haven
Geraekt door goeden wind
Schip-braek had het geléden
Zyn Ziel-Schip zonk voor Ree
Had voor hem niet gebeden
De Sterre van de Zee.

XI.

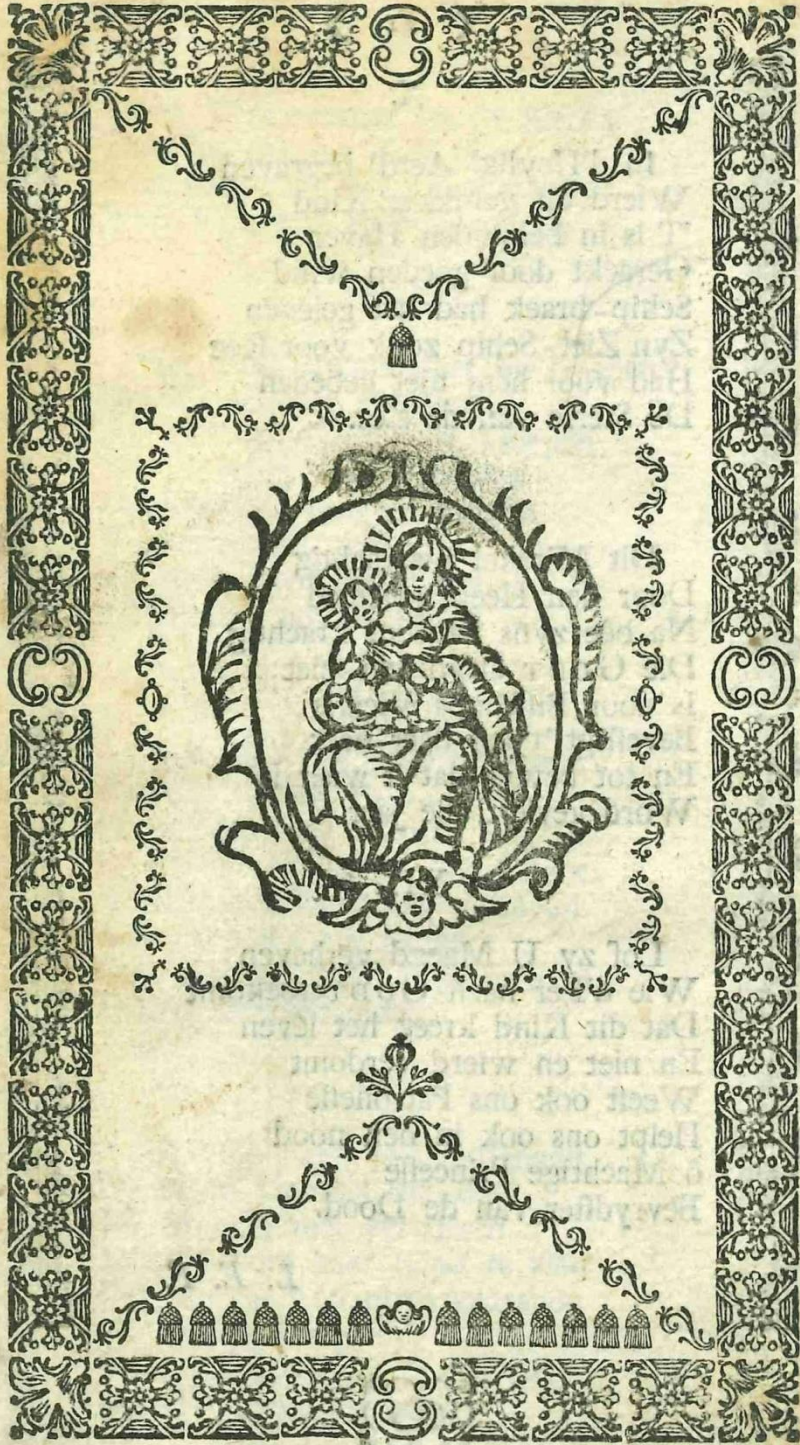
Dit Mirakel waerachtig
Door den Heere geschied
Na bée zyns Moeder krachtig
Die GODT altyd aen-ziet
Is door Bisschops Vicaris
Bevestigt 't Jaer daer naer
En tot bewys dat 't waer is
Word geviert alle Jaer.

XII.

Lof zy U Maegd verheven
Wie d'Eer naest GODT toekomt
Dat dit Kind kreeg het léven
En niet en wierd verdomt
Weest ook ons Patronesse
Helpt ons ook in den nood
ô Machtige Princeffe
Bevrydster van de Dood.

L. E. F.

L O F D I G T

*Ter Eere van de Alderheiligste Maegt
en Moeder Gods MARIA*

Ter gelegenheid der drie honderd Jaerige

J U B I L É

V A N

HET VOORGEMELDE MIRAKEL.

IK zing een Vrugt, eer Lyk, als dat zy wierd geboren,
Herlevende, Gedoopt, Gestorven, Uitverkoren,
MARIA, die de dood en 't leven hebt in d'hand,
Verligt tot uwen Lof myn onbekwaem verstand.

Tot *Poperinge*, Stad by d'Iperlé gelegen,
Word g'eert een beeld der Maegd, die aller zielen zegē,
Haer Kind en Vader droeg in haeren reinen schoot;
Een Beeld, daer 'tdroevig hert zyn toevlugt neemt
(in nood.

'T is by dit zelve Beeld, dat in 't Jaer duist vier honderd
En naest by t'achentig de wereld heeft verwondert
Een werk van Godes hand, het geen die Moeder
(Maegd

Had voor een Gunsteling van haeren Zoon gevraegt.
Een Vrouwe had gebaert een kind, ontbloot van 't levē
Wat Moeders hert zou niet van droefheid schier be-
(geven?

Zy zugt, zy kermt: en laes! terwyl zy kermt en zugt,
Geeft m'in haer eigen hof een Grafplaets aen de vrugt.

De Dagtoorts had zig nu tot driemaal gaen verduiken,
 End'onvertrooftb're Vrouw kon niet een ooge luiken :

Die was in 't duister Graf, onttrokken aen het ligt,
 Scheen, waer z'haer wenden mogt, te staen voor haer
 (gezig.

Maer ziet ; den derden nagt wanneer de droefheids
 (wonden

Geweldiger als ooit haer ingewand verflonden,
 En tot'er dood haer ziel bevangen was van smert,
 Hoort zy gelyk een stem haer spreken aen het hert :
 Waer is uw oud Geloof? het kinderlyk betrouwen,
 Dat g'in MARIA had? hoe! laet gy dit verflouwen
 Ten tyde dat gy 't meest in u ontfteken moet?

Kent g'haer vermoogen niet en goedertier gemoed?
 Of meint gy dat haer hulp de menschen niet kan baeten,
 Zoo heeft als hunne ziel het lighaem heeft verlaeten?
 Gy mist; door haere gunst staen dooden uit het Graf,
 Alzulke magt Gods Zoon aen zyne Moeder gaf.

Vernieuwt dan uw Geloof; wilt vastter op haer hoopen
 MARIA kan uw kind doen leven en doen doopen.

MARIA vraegt alleen en haeren Zoon gebied
 Dat alles wat zy vraegt naer haeren wil geschied.

G'lyk d'held're zon als zy komt op ons kim verschynen,
 Door haeren straelen kragt doet datelyk verdwynen
 De dikke duisternis, waer in gedompelt lag
 De helft van d'aerd, die wenscht nae d'aenkomst van

(den dag ;
 Zoo heeft die Hemel-stem des Moeders druk verdreven:
 Z'aenriep MARIA, bad vol hoop, om haers vrugts

(leven :

En teffens dogt het haer alreede dees te zien

In 't Graf bescheidenlyk goe levens blyken biên.

Eer dat nog 't haen-gekraei ons uit den slaep komt wek-
 (ken,

En dat den dageraet de nagt-schim doet vertrekken,
 Ontbood zy eene Maegd, die door opregte deugd
 Het kragtig voorbeeld was van ouderdom en jeugd;
 En nemend' haer by d'hand met 't herte vol betrouwen,
 En d'oogen vol getraen, door blydschap uitgedouwen,

Sprak haer dus aen : gy weet, ô myn getrouw vriend-
(din,

Gy weet, dat ik met u de Moeder Gods bemin.
Zy heeft my dezen nagt een stem in 't hert doen hooren,
Die my geeft vaste hoop, dat, 't geen ik dagt verlooren,
'T begraeven kind door haer zal opstaen van de dood

Ja, 't s'cheen my, dat het reeds my levens teekens bood.
U die ik heb gekent van over veele jaeren

Wild' ik tot myner hulp dit my geheim verklaeren :
Gaet dan, ontgraeft myn kind; zyt niet bedugt, be-

(trouwt :
Men bouwt op vasten grond, als m'op MARIA bouwt.

De maegd, door deze reën verbaeft, en gansch bewogen,
Was, als verrukt van geest, stilzwygend' opgetogen ...

Dan is zy vol van hoop, MARIA roepend' aen
Door mond- en hert gebeên, regt na den hof gegaen.

Ter plaets gekomen, eer zy d'aerde heeft doorbroken,
Zy knielde neêr en heeft dit kort gebed gesproken :

ô God, die het heel Al tot wezen hebt gebragt
Voorkomt uw Dienaerers door uw genaede- kragt :

Zoo g'u verweirdigt 't kind, dat ik uit Graf gae trekken,
Tot Leven, zoo van ziel als lighaem, op te wekken,

'K zal zeven jaeren lang, tot dankbaerheid, myn leên
Ontrekken pluimen Bed, en zonder Hemde kleên.

Zy had gezeid; en, want God haer s'cheen te verhooren
Begon met kloeken moed straks d'aerde te doorbooren,

Nam onverzaegd het kind uit Graf; en ziet! de dood
Alreê was heên gevloôn, van haeren roof ontbloot.

'Skins lippen bloofden, 't deed zyn mond en oogen
(open,

Zy zag het purper bloed versch uit den navel loopen.
Wat vreugd! sy liep met kind, als of zy vleugels had,

Regt nae de Moeder toe, die in verwagting zat.
Mirakel! riep zy uit : MARIA heeft uw zugten

En uw betrouwen g'hoort; door haer heeft God doen
(vlugten

De dood van uwen Zoon. Ziet daer, ziet hoe hy leeft
Hy draeit zyn oogen om, hy roert, hy zweet, hy

(beeft.

Nooit zou ik al de vreugd, al had ik honderd monden,
Die deze Moeder had door dit gezigt, verkonden :

Zy kuft, omhelst haer kind, zy prangt het aen haer

(hert,

Zy baert het wederom, maer baert het zonder finert.

MARIA roept zy, wat zal ik u wedergeven,

Om dat gy voor myn kind verkregen hebt het leven?

En my onweirdige (want ik verdiende 't niet

Om myn flouwhertigheid) verloft hebt uit verdriet.

Ik zal in Ceder-hout dit weldaed doen graveeren,

Op dat al wie dit leeft U minnen mag en eeren,

En dat van uwe magt, zoo lang zal d'aerde staen,

Nooit de geheugenis by iemand zou vergaen. . . .

Dan heeft z'aenstonds het kind doen nae de Kerke

(draegen

Voor 't Altaer van de Maegd, en voor het zelve vraegen

Het zuiverende nat, te kleine was de Kerk :

Een-ieder wilde zyn getuige van dit werk.

Hier heeft het voor haer beeld meer als een uer gelegen,

Elk zag 't gestaediglyk zig veelerwys bewegen :

De teekens waeren klaer; men riep : 't is uwe magt,

MARIA die dit kind in 't leven heeft gebragt.

Ziet, hoe 't roodverwig is, ziet zweet langs 't aenzigt

(leken,

Het opent zyne hand, als om die uit te steken

Tot uw Genaede-beeld, ô onbevleete Maegd,

Die door uw voorspraek hebt de dood van hem ver-

(jaegt.

Geen uitstel, dat men 't doop! zoo spraken alle monden.

Dieshalven wierd het straks van d'Erve-schuld ont-

(bonden,

Terwylen een groot deel, en iegelyk om stryd,

Dit van de Vonte hief op een en zelve tyd.

ô Vader! gy, die zag uw Zoon, die was te vooren

Het kind der helschen geest, tot Godes kind verkooren

Door dobbel Hemel-gunst, hoe was uw hert gestelt?

Gevoelde dit wel ooit zoo zuiver vreugd-geweld?

G'lyk was voor heên door troost *Fairus* ingenomen

Als hy zyn Dogter zag tot leven weergekomen

Op 's Heilands kragtig woord (en hoe kon't anders
(zyn?

Een Vader met zyn kind deelt blydschap en deelt
(pyn)

Alzoo was 'tingewand des Vaders hier bewogen,
De traenen vloeiden hem door troost en vreugd uit
(d'oogen;

De mond stond stom; maer 't hert was vol van dank-
(baerheid,

Met zyn begunstigter in diepe bezigheid.

Het kind was nu gedoopt en tweederlei verrezen :
Dus wierd het wonder werk, zoo door zyn eigen we-
(zen,

Als door getuigens stem tot zekerheid geraekt,
Door *Poperings* Heer Prooft en Wet vermaerd ge-
(maekt.

Dog op dat niemand dit in twyffel zoude trekken
Heeft Gods voorzienigheid, die 't al weet te doen strek-
(ken

Tot zyne meerder Eer op een bekwaeme wys,
Daer af nae Kerks-gebruik, doen nemen goe be-
(wys.

Mits *Ipre* dan nog niet tot Bisdome was verheven,
Men zag, en *Popering* en heel 'tomliggend leven
Gehoorzaam aen 't gebied der geest'lyk Overheid
Van Térouaensche stigt dan door een Hoofd beleid
Die 's Bisschops stede hield en was te zaemen Deken.
Dien weerden Man heeft God met zynen geest ontste-
(ken,

Op dat hy stipt'lyk zou doorgronden 't gansche stuk,
Eng'lyk het was geschied, verbreden door den druk.
Gods schikking wierd volbragt. Dien Heer, belaft van
(Romen,

Heeft van die b'rugte daed sfraks wetenschap genomen :
Getuigen wierden g'hoord, by veertig in getal,
Die Heiliglyk met Eed bevestigden 't geval.

Daer nae, op dat men 't niet aen d'onkund toe zou
(geven,

En zeggen dat het kind was nimmer zonder leven,

Heeft hy tot zekering vergaedert eenen Raed
 Van wie, wat raekt natuer en God en regt, verstaet.
 Dees hebben een'er stem, nae onderzoek, bewezen,
 Dat een alzulk geval de Vrugt kon geenzins wezen
 Van d'algemeine Wet; dat geen bedreven man
 Dit werk als voor het werk van God aenbidden kan.
 Zoo dat tot meerder Eer van Lyf' - en Ziel - behoeder,
 God JESUS, en nae hem van zyne lieve Moeder
 MARIA, dit groot werk als wonder wierd verklaert,
 En door de Pers alom voor zulks veropenbaert :
 Waer afzins jaerlyks, met nieuwing van betrouwen,
 Tot *Poperingen* word gedagtenis gehouen,
 En nu met dobb'le Pragt en Godes - dienstigheid
 En Luister word geviert de Jubel - plegtigheid.
 T'wyl de natuer ontstelt haer eng - bepaeld vermogen
 Verwondert, en de dood en zond hun roof ontvlogen,
 Wierd 't kind nae huis gebragt. Dan hoorde m'een
 (geluid,
 Als of een kloeken held, gelauwerd en met buit
 Uit 's vyands heir verrykt op eenen winnaers wagen
 Wierd om de heele Stad in Zege - prael gedragen :
 Al 't volk tot Lof van God en van MARIA zong,
 En tusschen stem - geschal door vreugd van d'aerd
 (opsprong.
 Nooit voeld' een Koopmans hert zoo levende genug-
 (ten,
 Toen hy, nae lang verdriet en slaep - belettend zugten,
 Hoort, dat zyn schip, welk reeds men zei te zyn ver-
 (gaen,
 Met ryk uitheemsche waer in d'haven ligt gelaen;
 Als, toen z'haer kindje zag gedoopt, de Moeder proef-
 (de,
 Zy nam het in haer arm en wyl z'het kuste, toefde,
 En eene traenen - beek langs haere wangen liep,
 Zy tot MARIA dus met halve woorden riep :
 Ik dank U wederom, ô Moeder van genaeden,
 Voor 't Leven en den Doop, twee Goddelyke daden,
 Die door uw Voorsprak zyn gegeven aen myn kind,
 Van een verworpeling geworden Godes vrind,

Ik dank U duizent-mael uit al myn kragt en zinnen,
En wil U meer als ooit gaen dienen en beminnen :

Myn tong zal uwen Lof verkonden dag en nagt,
Verheffen uwen Naem en roepen uwe magt.

Haer hert sprak voordr; maer de mond kon niet meer

(zeggen,

Zy gaf de Vroed'-vrouw 't kind die dit voor 't vier ging

(leggen,

Alwaert als 't nog ontrent een' ure had geleeft,

Voor eeuwig zynen geeft aen Godt gegeven heeft.

De Moeder door die dood met nieuwe vreugd omtoo-

(gen

Sloeg op haer g'lukkig kind voor 't leste nog eens

(d'oogen,

En zei : gaet, gaet en dankt voor uwes Scheppers

(Troon,

MARIA nae dat gy gedankt hebt haeren Zoon.

Wilt ook de Moeder Gods, voor uwe Moeder vragen,

Dat ik haer Eer en Dienst mag al myn levens dagen

Verbreiden op dees aerd, op dat ik naderhand,

Met U vervoegd altyd haer zing in 't Hemels land.

Komt nu, komt vryen geeft van ons nieuw verligt'

(eeuwen,

Komt tegen het Geloof en haere stukken schreeuwen,

Leert nog dat onze ziel zaem met het lighaem sterft,

En dat men nae de dood geen ander leven erft. . . .

Waer henen Zang-heldin? laet vaeren zulke geesten,

Zy kunnen na hun wensch wel leven als de beesten ;

Maer nooit zal hunne dood een dood zyn nae hun

(wensch,

Hun dood zal zeeker zyn de dood van eenen mensch.

D'herbooren vrugt nu voor de tweede reis gestor-

(ven

Heeft voor 't Altaer der Maegd haer tweede Graf ver-

(worven,

Waer op ik in het stael die woorden stellen mag,

Op dat z'er mogen staen tot in den jongsten dag :

Staet stil, ô sterveling, en wilt dit Opschrift lezen,

Van uwe Zaligheid dat kan den oorspronk wezen.

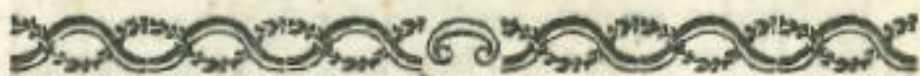
*Hier onder dezen Steen ligt in den schoot der Aerd
Een Kind dat tweemaal stierf en tweemaal wierd ge-
(baert.*

Het stierf den eersten keer voor dat het wierd gebooren
Het stierf den tweeden keer nae dat het was verkooren,
Het wierd eerst dood gebaert en onbekwaem voor
(God,

Het is daer nae herbaert bekwaem tot 's Hemels lot.
Het was drie dagen dood en heeft zoo lang gelegen
Op ongewyden grond; ontgraeven heeft gekregen
Eerst 't Leven, dan den Doop, den Hemel korts
(daer nae :

Den Hemel, Leven, Doop, doot drierlei genae.
Dat werk, dat de natuer nog doet verwondert blyven,
Moet m'aen de gunstig hulp der Moeder Gods toe-
(schryven. . . .

Gy Christen, die dit leeft, bemint en dient die Maegd,
Gelukkig, die aen haer; door haer aen God behaegt.

Z A N G

Op de wonderbaere Magt van MARIA.

AL had my de natuer gegeven honderd monden,
In ider mond gestelt een honing-zoete tong,
Waer mé ik dag en nagt MARIA's werken zong
Nooit wierd een eind gevonden.
Eer zou men van de zee de zanden kunnen tellen,
De sterren in de logt, de kruiden van de wei,
De blaeders van den boom, de bloeffems die den mei
Kan op de takken stellen;
Eer zou men 't wild gezang en d'onverstaenb're taelen
Van al het pluim-gediert, dat op den aerd-bol zweeft
Dat in de logt-streek zwiert, dat in het water leeft
Van een tot een ophaelen;

Als eenen mensch, wie 'tzy hoe schrand' hoe ervaeren,
 De gunsten, door de magt der Moeder Gods geschied
 Aen allen sterveling, die zig op haer verliet,
 Zou kunnen openbaeren.

MARIA is nae God ons vaste hoop, ons leven,
 Ons steunfel, onzen troost, ons toevlugt in den nood
 Ons Moeder, onze bruid, tot bystand in de dood
 Aen ons van God gegeven.

MARIA is ons ligt, waer zon en maen voor wyken,
 Ons leidster, onze kragt, ons raedsvrouw, onze baek,
 Ons vôrbeeld, onzen schild, hier al ons herts vermaek,
 Ons vreugd in d'Hemels-ryken.

MARIA door haer magt doet stomme menschen spreken,
 Doet gaen die kreupel zyn, doet zien die wâren blind,
 En die verlaeten is, by haer genezing vind
 Van alle zyn gebreken.

MARIA door Gods magt de dooden kan verwekken,
 MARIA sprekt een woord; en ziet! de vrede dood
 Haer zeissen nederlegt; en moet van buit ontbloot
 Op haer gebod vertrekken.

Ja, zulke magt heeft zy van haeren Zoon ontfangen,
 Dat alles wat zy vraegt, word nae haer wil gedaen;
 Ook nimmer onverhoort is zy van hem gegaen,
 Een wet is haer verlangen.

Gelukkig, die altyd tot haeren Troon zal vlugten
 In alles dat hem maekt bevreeft, bedroefd, benouwt,
 Zoo hy, gelyk 't behoort op deze Maegd betrouwt,
 Hy zal niet blyven zugten.

Gelukkig, die haer heeft tot Moeder aengenomen,
 Die heeft al zynen troost op haer nae God gestelt,
 Voor wie het wezen mogt, voor hel-list en geweld
 Hy nooit zal moeten schromen.

Nog meer, zyn naem is reeds in 's levens boek geschrevē,
 Hy is reeds voorgeschied by d'Alvoorzienigheid,
 En mag verzekerd zyn van zyne Zaligheid
 In 't eeuw'ig duerend leven.

Maer wee! die haeren Lof op d'aerde niet wilt zin-
 (gen:
 Hy is slegts tot een stok der helle-brand bekwaem,

Van al die haer niet eert, staet reeds d'heilooze naem
By de verwerpelingen.

Want hoe zou Godes Zoon erkennen voor zyn broeder
Die haer niet heeft erkent, van wie hy is gebaert?
Neen, boven is geen plaats voor die niet eerst op d'aerd
Ge-eert heeft zyne Moeder.

Wy zullen of de dood, of 't leven door haer erven
Ons lot is in haer hand: God wilt, dat wy door haer
Verzoeken zyn genae, ontkomen hel-gevaer
En 's Hemels Kroon verwerven.

MARIA is dit zoo? ik wil dan al myn dagen
Beschermen uwen Dienst, uw Naem en Lof en Eer:
Ontfangt my voor uw kind; geen zaek kan my ooit
(meer

Als dit geluk behaegen.

Als ik mag in uw schoot, en in uw armen rusten,
Dan vaer ik vol van hoop regt na myn Vaderland;
Mynschip voor geen tempēst, bestiert door uwe hand
Vervaert is op de kusten.

En wyl nooit is gehoord, van niemant ooit gelezen,
Dat hy verlooren ging, die U tot Moeder heeft;
Ah! bid ik, laet niet toe, dat ik van al, die leeft,
Uw eerste vlek zou wezen.

Neen Moeder, gy moogt my den eersten niet verstoeten;
Ja, laet my door uw gunst, van zoo ik sterven zal,
In 't Ryk, alwaer gy heerscht, het talleloos getal
Van uwe dienaers grooten.

Op dat ik daer altyd uw magt die 'k hier getuige,
Met d'Engel-kooren zing, en my, nit dankbaerheid,
Voor den verheven Troon van uwe Majesteit
All' Eeuwen nederbuige.

GELOOFT, GEVIERT,
GELIEFT, GECIERT
ZY MARIA IN AL' EEUWIGHEDEN.

Vidi. DE DOURS, L. C.

